

förhand kan bestämma hvilka eller huru många år väderleken kan vara så gynsam, att den nuvarande skyddstiden kan vara tillräcklig, tror jag att det är alldeles nödvändigt, så vida nämnde fogelslag icke skall nära nog utrotas, att mera skydd beredes därför. Alltså får jag härmed vördsamt föreslå och påyrka, att Riksdagen för sin del ville besluta,

att jagt efter gräsand vare förbjuden från och med den 16 Mars till och med den 24 Juli.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1881.

Carl Mejenqvist
från Jönköpings län.

N:o 46.

Af Herr **A. F. O. Cederberg**: *Angående anslag till damanläggningar utmed Umeå- och Vindelelfvarne inom en del byar i Vännäs och Umeå socknar af Vesterbottens län.*

Redan i Mars 1879 ingingo en del hemmansegare i Spölands, Vännäs, Vännfors, Nyåkers och Bråns byar i Vännäs socken, samt i Strands by af Umeå socken af Vesterbottens län till Kongl. Maj:t med underdånig ansökan, att erhålla lämpligt understöd, helst såsom anslag utan återbetalningsskyldighet, för vidtagande af åtgärder i enlighet med därför upprättad plan, att medelst invallningar skydda sökandenas lågländta, för öfversvämning från Umeå- och Vindelelfvarne utsatta egor. Förordad af Konungens Befallningshafvande i Vesterbottens län, remitterades ansöknigen till Kongl. Styrelsen för allmänna väg-

och vattenbyggnader, som i memorial af den 26 Augusti nämnde år erinrar, att den för öfversvämning utsatta vidden i nämnde trakt utgjorde 1639 tunnland, af hvilka en del vore odlad och största delen odlingsbar, — att enligt samtidigt granskad arbetsplan, mot hvilken intet varit att anmärka, för en kostnad af 73,000 kronor skydd mot öfversvämningar kunde i de nämnda byarne vinnas — att arbetsföretaget på grund af dessa och flera skäl vore väl förtjent af understöd från det allmännas sida, men att, då här ej vore fråga om sådana arbeten, som företrädesvis afsåge frostländighetens förminskning, anslag från den för sådant ändamål anvisade fond ej kunde tillstyrkas, utan föreslog Styrelsen derföre, att hos Riksdagen skulle begäras ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 24,333 kronor, motsvarande ungefär en tredjedel af beräknade kostnaden.

Enligt de statsrådsprotokoll, som åtfölja såväl detta som föregående års statsverksproposition, är understödets befogenhet erkänd, men i anledning af behovet att så mycket som möjligt inskränka statens utgifter har dock nådig proposition derom ej aflåtits.

Ehuru det är mig väl bekant att nämnda skäl — och detta med rätta — väger tungt i vågskålen, vågar jag dock härmed draga ärendet under Riksdagens pröfning, förvissad som jag är, att om vid statens reglerande tillgång utan olägenhet kan för ändamålet beredas, de nämnda byamännens behof af hjälp skall varda tillgodosedt.

Att den ej utan anledning begäres, torde framgå af följande, ur det till upprättade arbetsplanen hörande betänkande hemtade upplysningar.

Tid efter annan hafva Umeå- och Vindel elfvarne vid sin föreningspunkt och trakten deromkring under flodtid stigit öfver sina bräddar och derunder åstadkommit skador på åker och ängsmark. Efter den öfversvämning, som förekom 1863, den högsta i mannaminne, uppskattades jordegarens häraf beroende förluster ensamt inom byarne Spöland, Vännäs och Brån till 16,792 kronor. En naturlig följd häraf var, att understöd af allmänna medel beviljades de af förlusterna drabbade hemmansegarena, som samtidigt drogo försorg om upprättande af plan till upprensning af en fors, Bergsforsen, hvarigenom öfversvämningarne ansågos kunna förekommas.

Till rensningarnes utförande efter denna plan anslog 1865—1866 års Riksdag ett bidrag af 11,000 kronor, hvarefter arbetet utfördes genom ett i orten bildadt bolags försorg.

Under åren 1868—1875 voro flödena i elfvarne jemförelsevis små, hvilket i denna trakt antogs vara en följd af rensningsarbetena, och under denna tid afslutades och fastställdes laga skifte i en bland de

största af hithörande byar, Vännäs kyrkoby, hvarvid en del jordegare utflyttades å tomter, samt fingo sig inegoskiften tilldelade å sådan mark, som förut till större eller mindre del varit öfersvämmad, men nu ansågs mot öfersvämmning skyddad.

Kom så 1876 års vårflod, som fullständigt gäckade alla dylika förhoppningar, enär vattnet nu steg nära nog lika högt som 1863. Äfven nu uppskattades den skada öfersvämmningarne i trakten orsakat å inegor, och befans denna uppgå till ett belopp af 42,037 kronor, hvadan äfven denna gång det allmänna måste träda emellan för att skydda de af förlusterna hårdast drabbade hemmansegarne mot ekonomiskt betryck. Att dessa för öfrigt måste vara betänkta på att för framtiden skydda sina egor är naturligt, och resultatet deraf blef upprättande af nu ifrågavarande arbetsplan.

Genom denna plans utförande afses sålunda i främsta rummet skydd för odlad mark mot öfersvämmning, samt godtgörande af mot enskilda personer ofrivilligt begången orättvisa genom ett under felaktiga förutsättningar verkställt skifte. Men på samma gång torde kunna förväntas en betydlig vinst för ortens kultur genom möjligheten att låta odlingen utsträckas till de mindre högt belägna delarna af trakten. Huru stor vinst derigenom kan vara att motse, är ej möjligt att på förhand beräkna, men en föreställning derom torde kunna erhållas af det faktum, att då skadorna inom Vännäs by år 1863 skattades till 6,828 kronor, så uppgingo de år 1876 inom samma by till 16,162 kronor, emedan odlingen under åren 1868—1875 vid förenämnda felaktiga förutsättning blifvit utsträckt. Jag vågar därför hemställa,

att Riksdagen ville till damanläggningar utmed Umeå- och Vindel elfvarne inom Spölands, Vännfors, Vännäs och Bråns byar i Vännäs socken samt i Strands by af Umeå socken i Vesterbottens län och till sammanhang dermed föreslagna arbeten, i enlighet med af intressenterna till Kongl. Maj:tingifven arbetsplan, bevilja ett anslag utan återbealningsskyldighet af 24,333 kronor på vilkor, som plägar för åtnjutande af anslag till myr-utdikningar bestämmas.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 24 Januari 1881.

A. F. O. Cederberg.